

[Godskesen.]

det, som ogsaa forudsat af foregaaende Talere, sikkert anses for givet, at naar et Mindretal sætter et overtalligt Medlem ind i et staaende Udvalg, vil Flertallet, hvis der er et Flertal, og det vil der i al Almindelighed være, sætte et Medlem til ind for at bevare Flertallet ogsaa i Udvalget. Dette vil altsaa bevirke, at Udvalget bliver 2 Medlemmer større, og enhver, der kender noget til det kommunale Arbejde, vil være klar over, at Udvalgets hele Virksomhed herved ogsaa bliver noget tungere og besværligere. Imidlertid hører dette jo til de Spørgsmaal, der kan forhandles om.

Jeg skal dernæst nævne Bestemmelsen i § 18, sidste Stykke. Jeg slutter mig her til et Ændringsforslag, der i det andet høje Ting har været stillet af et Mindretal. Man har der ment, at naar der er Spørgsmaal om at indlemme et Landdistrikt i en Købstad, og denne Indlemmelse rækker ud over et begrænset Omraade, bør saadant kun kunne ske ad administrativ Vej, hvis alle er enige derom. Hvis en saadan Enighed ikke kan opnaas, bør Sagen forelægges Lovgivningsmagten, for at der kan være den bedst mulige Garanti for, at alle Interesser bliver behørigt varetaget. Jeg slutter mig ganske til denne Betragtning og vil altsaa ønske, at § 18, sidste Stykke, bliver ændret overensstemmende hermed.

Fremdeles vilde jeg ogsaa, overensstemmende med et Forslag, der har været fremme i det andet høje Ting, mene, at det var rigtigt at lade Bestemmelsen i § 20, 1ste Stykke, udgaa. Denne Bestemmelse gaar ud paa at give Kommunalbestyrelsen Ret til at lade sig repræsentere i Købstadens Kirkebestyrelse. Jeg vilde mene, at man kunde overlade til Menighedsraadene, som jo nu har faaet en særdeles god Organisation, og som virker særdeles heldbringende, at varetage Kirkens Anliggender i det hele, og der er efter min Mening saa meget mindre Grund til, at Kommunalbestyrelserne skulde sætte selvstændig Repræsentation ind i Kirkebestyrelserne, som Kirkens Udgifter ikke lignes paa Skatteyderne i Almindelighed, men kun paa de Skatteydere, der er Medlemmer af Folkekirken.

Endelig vilde jeg mene, at § 24, sidste Stykke, burde udgaa. Der er her Tale om at give Kommunalbestyrelserne en meget omfattende Ekspropriationsret. Nu er Ejendomsretten jo Grundlaget for vort hele økonomiske Liv, og den staar under Grundlovens særlige Beskyttelse. Jeg vil derfor mene, at man skal være meget varsom med at give omfattende Ekspropriationsbeføjelser

til administrative eller selvstyrende lokale Organer. Det kan være naturligt at gøre det paa enkelte bestemte Omraader, saaledes som det har været Tilfældet i Loven af 1923, men jeg vil anse det for urigtigt at give Ekspropriationsbeføjelser i et saadant Omfang som det, der foreslaas i § 24, sidste Stykke. Jeg vilde ogsaa her mene, at det var rigtigt, at Spørgsmaalet blev bragt frem for Lovgivningsmagten. Kun derigennem kan man faa Garanti — i alt Fald saa megen Garanti, som det er menneskeligt muligt — for, at alle Interesser, her navnlig Ejernes Interesser, bliver behørigt varetaget. Jeg vil altsaa henstille, at man overvejer, om ikke § 24, sidste Stykke, burde udgaa eller i alt Fald væsentlig begrænses.

Med disse Ord skal jeg paa mit Partis Vegne tillade mig at anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling.

Lausten: Efter den udtømmende Behandling, det foreliggende Lovforslag har faaet i Folketinget i Aar — jeg tror, det har været nævnt, at der er holdt 14 Udvalgs-møder og adskillige Samraad med Ministeren —, og efter den Behandling, det har faaet de to sidste Aar, i Landstinget i 1928—29 og i Folketinget i Fjor, Forhandlinger, som vi dels har været med i, dels har kunnet følge paa nært Hold — efter alt dette tror jeg ikke, der kan fremsættes nye Synspunkter angaaende denne Sag. Der burde ikke være stort mere at tale om, og vi burde her i Tinget i Løbet af forholdsvis kort Tid kunne gaa til Afstemning, til Vedtagelse af Lovforslaget. Men Optakten i Dag tyder ikke paa noget saadant. Der er allerede blevet holdt to ret lange Taler, der er varslet Udvalgsbehandling, og Meningen maa vel saa være, at det skal gaa med denne Behandling af Sagen, som det er gaaet de 2 foregaaende Aar, at den afsluttes med den staaende Udtalelse, at Udvalget ikke naaede at blive færdigt med sit Arbejde, førend Rigsdagen hjemsendtes. Jeg vilde oprigtigt beklage det, hvis det er Meningen, for jeg synes, der er virkelige Forbedringer i Lovforslaget, sammenlignet med den bestaaende Lov, og jeg tror, at alle vore Købstadkommuner vilde være — og kunde være — tilfredse med Loven, hvis den blev vedtaget i den foreliggende Form. Jeg skal ikke komme dybt ind paa Enkeltheder i Lovforslaget — det bliver der sikkert rig Lejlighed til i det Udvalg, der skal nedsettes —, men kun ganske kort omtale enkelte af de Forbedringer, jeg mener det indeholder.

Det er efter min Mening en Forbedring,